

ПРОТОКОЛ

№ 76

гр. Варна , 16.09.2021 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ в публично заседание на
петнадесети септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател:	Диана В. Джамбазова
Членове:	Маринела Г. Дончева Росица Сл. Станчева

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
Сложи за разглеждане докладваното от Диана В. Джамбазова Въззивно
гражданско дело № 20213000500336 по описа за 2021 година.
На именното повикване в 09:21 часа се явиха:

~~~~~

ВЪЗЗИВНИЦИТЕ:

В. СТ. К., редовно призована, не се явява, представлява се от **адв. М.Р.**,
редовно упълномощен и приет от съда от преди.

ПРОКУРАТУРАТА НА РБ чрез представляващ Апелативна
прокуратура - Варна, редовно призована, представлява се от **прокурор В.Ч.**

~~~~~

АДВ. Р.: Да се даде ход на делото.

ПРОКУРОР Ч.: Да се даде ход на делото.

Съдът намира, че не са налице процесуални пречки по хода на делото,
поради което

О П Р Е Д Е Л И

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ДОКЛАДВА ВЪЗЗИВНИТЕ ЖАЛБИ

Производството е образувано по въззивни жалби против решение № 260056/17.05.2021 г. по гр.дело № 896/2020 г. на Окръжен съд – Варна, с което е уважен отчасти искът, предявен от В. СТ. К., срещу Прокуратурата на РБ за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди и изцяло – за имуществени вреди, резултат от незаконно повдигнати и поддържани обвинения по ДП № 406/2009 г., по които ищцата е била оправдана, с правно основание чл.2,ал.1,т.3 от ЗОДОВ. Ищцата обжалва решението в отхвърлителната му част – за разликата от 25000 лева - над присъдения размер от 35000 лева, до предявения размер от 60000 лева. Оплакванията са за неправилност поради нарушение на закона, с молба за отмяна и за уважаване изцяло на иска за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди. Прокуратурата обжалва решението в осъдителните му части – относно присъденото обезщетение за имуществени и за неимуществени вреди. Оплакванията са за неправилност поради нарушение на закона, с молба за отмяна и за отхвърляне изцяло на предявените искове. Алтернативно е направено искане за намаляване на размера на присъдените обезщетения. Отговори не са подадени.

Искания по доказателствата не са направени.

ПРОКУРОР Ч.: Поддържам въззивната жалба, подадена от прокуратурата. Оспорвам въззивната жалба на насрещната страна. Няма да соча други доказателства.

АДВ. Р.: Поддържам въззивната ни жалба. Оспорвам въззивната жалба, подадена от Прокуратурата на РБ чрез Окръжна прокуратура - Варна. Нямам искания по доказателствата. Представям списък на разноските с доказателства за извършването им.

СЪДЪТ счете делото за изяснено, поради което и

О П Р Е Д Е Л И

ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО

ПРОКУРОР Ч.: Уважаеми апелативни съдии, считам, че решението е

неправилно, а определената от съда сума като обезщетение за неимуществени вреди е завишена и несъобразена с изискванията за справедливост, дефинитивно определени в чл. 52 от ЗЗД. Считам, че решението не съответства на разпоредбите на чл. 236 от ГПК като в него не са изложени мотиви, каквото изискване поставя ал. 2 на чл. 236 от ГПК, не са обсъдени възраженията, които Прокуратурата на РБ е направила при отговора на исковата молба. Считам така поради следното: образуваното досъдебно производство по чл.255 е било на дата 08.08.2009г. като на 04.08.2011г. лицето е било привлечено като обвиняемо за престъпление по чл. 256, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 26, както и по чл. 282, ал. 3 вр. ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 26 от НК. На 04.08.2011г. е била наложена мярка за неотклонение „парична гаранция“ отменена на 18.10.2013г. с постановление на ОП - Варна. На 20.12.2011г. е била привлечена като обвиняема само по чл. 282 от НК като към този момент паричната гаранция не е била променяна. Наказателното производство, считано към датата на влизане на присъдата в сила – 27.04.2017 г. е продължило общо 5 год. 8 месеца и 23 дни, считано от датата на привличане на обвиняемата. Досъдебната фаза е била 2 години и 11 месеца, а съдебната фаза - 2 години и 9 месеца. На К. не ѝ е било налагано ограничение за напускане пределите на страната, мярката ѝ за неотклонение „парична гаранция“ е била за период от 2 години и 2 месеца. Производството е било водено срещу 7 лица за деяние по чл. 256, чл. 282 и чл. 311 от НК, което сочи за фактическа и правна сложност и обяснява почти тригодишния срок за водене на досъдебната фаза, което в конкретния случай се явява разумен срок, макар в качеството на обвиняема за длъжностно престъпление гражданските права на К. не са били ограничавани. Относно неимуществените вреди: съдът е присъдил обезщетение от 35 000 лв. като е посочил основания за това. Считам, че по делото липсват каквито и да било доказателства за хипертонични кризи или за влошаване на здравословното ѝ състояние, липсва медицинска документация в тази насока, поради което и обезщетението е неоснователно. Настъпилите усложнения по време на бременността на К. не са в никаква причинна връзка с повдигнатото обвинение и воденото наказателно дело. В тази насока е и заключението на вещото лице д-р С.С.. К. не е търсила помощ от психиатър или психолог относно твърдени от нея стрес и страх или пък безпокойство. Колкото до твърденията на К. за уронване на чест, достойнство, оскърбление, потиснатост, тревожност,

напрежение и т.н. считам, че тези негативни преживявания са в рамките на обичайните в такива случаи. Това се потвърждава и от заключението на вещите лица д-р В. и Д.П., които приемат, че повдигнатото обвинение е стресогенен фактор за ищцата, което е довело до повишена тревожност, нарушен нощен сън, психическо напрежение, но не и до психическо разстройство. Ето защо считам, че присъдения размер на обезщетението за претърпени неимуществени вреди в размер на 35 000 лв. е изключително завишен, несъответстващ на претърпените и доказани вреди тъй като в случая не са доказани вреди и неудобства в по-голяма степен от обичайната. Размера не е съобразен и с покупателната стойност на парите и общественоекономическите условия в страната в периода на настъпване на вредите, както и с изработения в съдебната практика критерий за размера на обезщетението. Относно размера на присъденото обезщетение в размер на 52 372,88 лв. за неполучени заплати считам същото за неоснователно. Прокуратурата на РБ не е инициирало отстраняване на К. от длъжност по реда на чл. 69 от НПК. Освобождаването е било по реда на чл. 100 от Закона за държавния служител. Тези факти сочат, че неполученото трудово възнаграждение не може и не следва да се вменява в отговорност на прокуратурата. Съгласно нормата на чл. 4 от ЗОДОВ обезщетение за имуществени вреди се дължи когато те са пряка и непосредствена последица от незаконно обвинение в извършване на престъпление. В случая такава пряка и причинно-следствена връзка не се установява тъй като К. е отстранена от длъжност със заповед на Изпълнителния директор на НАП. Ищцата е можела да прояви активност и да се върне на работа като потърси дължимото ѝ трудово възнаграждение от работодателя си още през 2017г. при наличие на отменена заповед за уволнение. Същите мотиви считам за относими и за присъденото обезщетение в размер на 1108.80 лв. за платени здравни осигуровки. Обезщетението за адвокатски хонорар в размер на 9000 лв. за воденото наказателно производство е твърде завишен и следва да бъде намален до установените минимални размери съобразно Наредба №1/2004г. за минималните адвокатски възнаграждения. Съгласно цитираната наредба обезщетението за платен адвокатски хонорар следва да бъде обща сума в размер на 2900 лв. – за досъдебното производство 500 лв., за по трите съдебни инстанции по 800 лв. съгласно действащата наредба, приета в ДВ № 84/2016г. С оглед изложеното от мен считам въззивната жалба на прокуратурата за

основателна като решението следва да бъде изменено. Жалбата на ищцата К. считам за неоснователна и следва да бъде оставена без уважение. Липсват доказателства за завишаване на обезщетението за неимуществени вреди до претендирания размер. Моля за Вашият съдебен акт в този смисъл.

АДВ. Р.: Уважаеми апелативни съдии, моля Ви да уважите въззивната жалба на доверителката ми, да отмените първоинстанционното решение в атакуваната му част и да присъдите пълния размер на претендираното от нея обезщетение за неимуществени вреди, по начина по който то е поискано, а именно в размер на 60 000лв. тъй като считаме, че именно то ще представлява реална, адекватна компенсация за претърпените в резултат на повдигнатото срещу нея незаконно обвинение в продължение на повече от 5 години и половина, близо 6 години и поддържането му в годините до изчерпване на инстанционния контрол. Считам, че именно воденото срещу нея наказателно производство е причинило значителни по характер, степен и интензитет душевни болки, морални страдания, изключително сериозни здравословни проблеми както на нея, така и на двете ѝ деца. Воденото срещу нея наказателно производство е накарало в значителна степен не само личното ѝ достойнство, чест и доброто ѝ име, но и професионалния ѝ имидж и авторитет в обществото и в професионалните среди, които именно вреди считам, че първоинстанционния съд не е оценил обективно и адекватно при определяне справедливия размер на обезщетението, и най-вече тяхната степен и интензитет. За това считаме, че следва да бъде завишено обезщетението. В тази връзка сме изложили подробни доводи. Искам да акцентирам върху няколко момента. На първо място няма спор, че именно образуваното наказателно производство и привличането ѝ към наказателна отговорност е добило изключително широко обществено и медийно отразяване, което няма как да не ѝ се отразило и то се вижда от изготвените съдебно-психиатрична и психологическа експертизи и най-вече в гласните доказателства. Това е довело до накарване на нейния авторитет и достойнство. Не е вярно, че тези действия на прокуратурата не са дали основание именно за медийните публикации. Видно от съдържанието на представените такива по делото се вижда, че информацията за образуваното и воденото срещу К. производство е резултат на изявления на прокуратурата, където тя е квалифицирана като извършител на тежко престъпление, включително с позоваването ѝ по име и

посочване на нейната длъжност в НАП. Това безспорно е сринало нейния личен и професионален авторитет, граден с години. Няма как да не отбележа, че именно в нейния служебен кабинет в НАП пред очите на стотици нейни колеги са извършени поредните действия и акции на прокуратурата чрез разследващите органи, свързани с претърсване и изземване на документация. В тази връзка изрично се позоваваме на гласните доказателства, където тези обстоятелства са интерпретирани, но съда не ги е оценил правилно и адекватно. Специален акцент в защитата си ще поставя върху претърпените от ищцата здравословни проблеми. Те са свързани не само със смущения в нейното здраве в резултат на постоянното напрежение, стрес и тревожност довели до загуба на сън, липса на апетит, отслабване и редукция на телесното ѝ тегло, не можела да спи години наред, сънуване на кошмари. По време на воденото наказателно производство тя не само е загубила съня си, не само, че е сънувала кошмари, но е получило едно търкане на зъбите, което е довело до загуба на емайла на зъбите и в момента това е необратим процес и няма как да бъде преодолян. Доверителката ми се е чувствала и лабилна, и уязвима, неуверена и безпомощна, защото е живеела с мисълта, че ще бъде неоснователно осъдена и ще търпи едно ефективно наказание. В тази връзка Ви моля да съобразите, че срещу нея е възведено и поддържано обвинение, свързано с лишаване от свобода от 1 до 8 години т.е. за тежко умишлено престъпление, което продължило повече от 5 години и половина. Преживеният стрес от воденото наказателно производство обаче е причинило не само сериозни здравословни проблеми на К., но и проблеми при двете ѝ бременности. Акцентирам вниманието Ви върху обстоятелството, че на втори април с връчване на призовката от страна на разследващите органи 2012 г. за провеждане на следствени действия в резултат на претърпения стрес и напрежение К. е получила контракции и болки ниско долу в кръста, което наложило да бъде приета по спешност в АГ болница за задържане на плода. Престоят ѝ е продължил 5 дни като няколко дни след изписването ѝ, а именно на 10.04.2012г. след поредни извършени с нея процесуални действия по разследването, не само се е стигнало до поредно повишаване на кръвното, но отново ѝ се е наложило да посети специализирано лечебно заведение за да остане под лекарско наблюдение като това състояние отново подчертавам, че е било изключително рисково за плода, за което е представена медицинска документация, интерпретирана от експертите. Ако тогава през 2012 г. не се е

стигнало до преждевременно раждане, за жалост продължилото наказателно производство е довело до това, че по време на втората бременност на доверителката ми - вече на 16.04.2014г. се стига до преждевременно раждане на второто ѝ дете в 31 гестационна седмица. То е родено с тегло 1600 гр., абсолютно недоносено, с много здравословни проблеми, проведени са му редица животоспасяващи интервенции, няколко пъти детето е било на границата на смъртта, критичното му състояние и борбата за неговия живот е търпяна близо 2 месеца, време, през което тя не е имала възможност да бъде със сина си Д. Д. Не е вярно, че по делото няма доказателства, че всичко това е резултат на именно на воденото срещу нея наказателно производство. В действителност ако първоинстанционния съд беше обсъдил редом с гласните доказателства и медицинската документация - заключението по изготвената гинекологична експертиза би установил, че съвкупния анализ на тези данни дават основания да се приеме, че именно преждевременното раждане на второто ѝ дете е резултат на преживените стрес и напрежение от воденото наказателно производство, защото вещото лице С. сочи, че именно „значимия преживян стрес“ може да доведе до преждевременно раждане, особено в случаи, в които имаме съпътстваща патология, каквато безспорно в конкретния случай има и тя е свързана с констатираното възпаление на околоплодния мехур и миома - две от именно тези патологични обстоятелства и за това поради тази причина не може да се изключи по никакъв начин, а напротив следва да се приеме наличие на такава връзка между преждевременното раждане на едно от децата и усложненията при бременност е резултат именно от воденото наказателно производство. Съдебно-психиатричната и психологическа експертиза не е била обсъждана задълбочено от първоинстанционния съд. Направен е опит констатациите по тази експертиза да бъдат приравнени с необоснованата, необективна и непълна първоначална съдебно-психологическа експертиза и по този начин да бъдат омаловажени психологичните проблеми, които са довели до „разстройство на адаптацията в неговия подвид протрахирана депресивна реакция. Последната е преминала в трайна промяна на личността и поведението, недължаща се на груба мозъчна увреда или заболяване“. Психологичните проблеми се търпят и понастоящем. Вещите лица препоръчват не само медикаментозна, но и специализирана психиатрична помощ за тяхното преодоляване, като е неясна перспективата за тяхното

отзвучаване, като периода не може да бъде по-малко от една година към изготвяне на заключението. Съпоставяйки момента на изготвяне на тази психиатрична експертиза с момента, в който са търпани вредите - виждаме, че 2017г. е приключило наказателното производство, можем да си представим каква сериозна психична травма е получила ищцата и до каква коренна промяна в нейния начин на живот и влошаване на качеството му е причинено. Считам, че окръжния съд не се е съобразил с допълнителния критерий, изведен от съдебната практика от години, за преценка на справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди когато е било повдигнато незаконно обвинение срещу лице, заемащо не само публична длъжност, но и което работи с обществени средства в държавен орган. В случая се касае за данъчен служител. В тази връзка многократно ВКС, а и такава е практиката на Варненския апелативен съд, приема, че вредите, които са претърпени от лице, към което обществото има много по-високи очаквания за защита на обществен интерес, когато срещу него се води наказателно производство се приема и следва да се приеме по-висок размер на обезщетението, защото то е претърпяло и по-висок размер на вреди. Подчертавам, че обвинението е било за тежко умишлено престъпление, свързано с длъжностното качество на ищцата. На последно място Ви моля да съобразите обстоятелството, че съда не се е съобразил с това, че е налице задължителна практика на ВКС при определяне на обезщетение за неимуществени вреди при идентични случаи в много по-високи размери и това дава основание да поискаме от Вас съобразявайки именно тази задължителна практика, която е подробно цитирана, да уважите до претендирания от нас размер на обезщетението. Претендираме присъждане на сторените разноски и за настоящата инстанция. По жалбата на прокуратурата: прокуратурата предлага да отмените изцяло първоинстанционното решение и да отхвърлите изцяло претенцията на ищцата. Този подход е недопустим, защото не държи сметка за това, че действително са претърпени вреди в резултат на воденото наказателно производство, които за пореден път се прави опит по един недопустим начин да бъдат омаловажени. Някой дава ли си сметка какво означава 6 години наказателно производство, всеки ден да си лягаш и да ставаш с мисълта, че може да отидеш несправедливо в затвора и как това се отразява на личното ти здраве и на семейството. Това означава да се направи опит с лека ръка незаконно повдигнатото обвинение да бъде омаловажено и да си кажем: да,

съдихме те 6 години, но няма да ти присъдим нито един лев обезщетение. Естествено това не може да бъде толерирано и неслучайно тези доводи на прокуратурата са намерили ясен, убедителен и адекватен отговор в първоинстанционното решение като не са били споделени. Константна е практиката по чл. 100, че когато се касае за водено наказателно производство срещу държавен служител и има обвинение във връзка с длъжностното му качество, в този случай администрацията работодател на това лице действа в условията на обвързана компетентност и Изпълнителния директор на НАП е бил длъжен да отстрани ищцата. За това и практиката е константна в тази посока като казва, че тези вреди, свързани с неполучените възнаграждения на ищцата следва и правилно са били компенсирани от първоинстанционния съд с присъждане на обезщетение в техния номинален размер, такъв какъвто ищцата е следвало да получи като заплати за целия период от време, за който е била отстранена. Защо ищцата не е била веднага възстановена на длъжност ако прокуратурата има такива претенции, то следва да си отправи съответните регресни претенции към НАП, а не това да става за сметка на доверителката ми, която няма вина за това, че не е било своевременно уведомена. Акцентирам, че тя си е подала веднага след оправдаването ѝ молбата за възстановяване на длъжността, от която е била отстранена. По изложените съображения Ви моля да приемете жалбата на прокуратурата за неоснователна.

СЪДЪТ обяви, че ще се произнесе с решение в законния срок.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 9.48 часа.

Председател: _____

Секретар: _____